

Undersøkelse om bruk av energidrikker blant barn og unge

November 2015

Informasjon om undersøkelsen

Bakgrunn og formål

Formålet med undersøkelsen er å kartlegge barn og unges kjennskap, bruk og holdninger til **energidrikker**.

Resultatene som presenteres i denne rapporten, er del av en større undersøkelse som også omfatter produktene sportsdrikker, proteinpulver, protein- og energibarer, helsekostprodukter, slankemiddel og vitamintilskudd. Dette er alle produkter som kan brukes for å bli sunnere, yte mer eller få strammere kropp.

Utvalg

Undersøkelsen er gjennomført av Norstat, som har intervjuet 1000 barn og unge i alderen 10–18 år.

Resultatene er ikke veiet.

Metode / tidsperiode feltarbeid

Undersøkelsen ble sendt ut til medlemmer i Norstats respondentpanel, som består av cirka 83 000 nordmenn som har tilgang til internett. Medlemmene i panelet er primært rekruttert via landsrepresentative telefonundersøkelser. Utvalget blir trukket tilfeldig og proporsjonalt i forhold til den enkelte landsdels befolkningstall og kvoterer på kjønn og fylke. For barn i alderen 10–14 år gikk kontakten via foreldre med barn i denne aldersgruppen. Vi ba foreldrene om at barna fikk sitte alene og fylle ut spørreskjemaet. 15–18-åringene fikk tilsendt undersøkelsen direkte. Det ble vist bilder av produktene, slik at det skulle bli lettere å svare, spesielt med tanke på de yngste respondentene.

Datainnsamlingen ble gjennomført som web-intervju i uke 44–46 2015.

Antall intervju

1000.

Oppsummering energidrikker (1/2)

- De aller fleste mellom 10 og 18 år kjenner til at energidrikker med koffein eksisterer. Kun 7 prosent i aldersgruppen 10–12 år, og en tredjedel av 13–15-åringene bruker slike drikker. 3 av 5 ungdommer i alderen 16–18 år oppgir at de har et forbruk av energidrikker. Gutter drikker energidrikker i større grad enn jenter, med en brukerandel på henholdsvis 44 og 30 prosent. Bruken er også mer utbredt blant de som trener på toppidrettsnivå (54 prosent).
- Red Bull og Burn er de aller mest populære energidrikkene, men vi ser også at 1 av 5 barn og unge drikker 5 eller flere ulike typer (merker).
- Blant dem som bruker energidrikker, svarer totalt sett nær 2 av 3 at de drikker energidrikk 1–2 ganger i måneden eller sjeldnere. Totalt 2 prosent, og 4 prosent av 10–12-åringene inntar slik drikk hver dag, mens 2 prosent av 16–18-åringene drikker energidrikk flere ganger om dagen.
- 8 av 10 barn og ungdommer drikker energidrikk fordi det smaker godt, og over halvparten mener de får mer energi av slike drikker. De som trener ofte oppgir i langt større grad enn de som trener sjeldnere at de drikker energidrikker i forbindelse med trening og konkurranser. 1 av 3 som trener hver dag, og 17 prosent av de som trener 3–6 ganger i uken oppgir at de drikker energidrikker i forbindelse med trening og konkurranser. 1 av 5 som trener på toppidrettsnivå svarer også at deres inntak av energidrikker har sammenheng med trening og konkurranser.
- Mens kun 3–4 prosent av 13–18-åringene svarer at de drikker energidrikk som følge av at de har sett reklame for produktet, er andelen hele 22 prosent i aldersgruppen 10–12 år. Vi gjør oppmerksom på at det kun er 23 intervju i denne aldersgruppen, men dette er likevel en signifikant forskjell.
- Totalt sett er det 37 prosent av 10–18-åringene som bruker energidrikker. Blant 16–18-åringene, som er den eneste aldersgruppen hvor vi har historikk for hele perioden mellom 10 og 18 år, ser vi at kun et mindretall var yngre enn 10 år da de drakk energidrikker første gang, mens majoriteten var mellom 10 og 15 år.
- Flere enn 9 av 10 kjøper energidrikker på matbutikken, mens 3 av 10 kjøper det i kiosk eller på bensinstasjon. I aldersgruppen 10–12 år svarer flere enn en tredjedel at de får energidrikker av foreldrene sine, mens 17 prosent får det av noen de kjenner.

Oppsummering energidrikker (2/2)

- Vi presenterte deretter respondentene for fem ulike påstander som de skulle si seg enig eller uenig i. Fire av påstandene ble kun presentert for de som bruker eller kjenner til energidrikker, mens én av påstandene (hvorvidt man har blitt nektet å kjøpe energidrikker i butikken) var det kun brukere av energidrikker som skulle ta stilling til.
- Drøyt halvparten av barn og unge vi har intervjuet (53 prosent) sier de får lov å drikke energidrikker av foreldrene sine. Det er imidlertid stor forskjell mellom aldersgrupper. Mens kun 15 prosent av 10–12-åringene sier de får lov av foreldrene, svarer 40 prosent av 13–15-åringene og hele 85 prosent av 16–18-åringene det samme.
- Totalt 42 prosent mener å vite hva energidrikker inneholder, men den antatte kunnskapen er økende med alder. Andelen som svarer at de har denne kunnskapen, er nesten dobbelt så høy (52 prosent) blant 16–18-åringene som blant de aller yngste (27 prosent).
- Når det gjelder oppfatning av om hvorvidt det er trygt å drikke energidrikker, er det imidlertid de yngste som er mest skeptiske. Kun 12 prosent av 10–12-åringene mener dette produktet er trygt, mens 4 av 10 unge mellom 16 og 18 år er av samme oppfatning. Skepsisen er større blant jenter enn blant gutter, og vi ser at mens 1 av 3 gutter mener produktet er trygt å drikke, mener bare 1 av 5 jenter det samme.
- Vi spurte også de som bruker energidrikker om de har blitt nektet å kjøpe dette av de som jobber i butikken. 3 av 10 i den yngste aldersgruppen, men kun 16 prosent av 16–18-åringene hevder at butikkansatte har nektet dem å kjøpe energidrikk. Her ser vi en markant forskjell mellom gutter og jenter. Mens kun 9 prosent av jentene har blitt nektet å kjøpe energidrikk, har 1 av 4 gutter opplevd det samme.
- Kun 5 prosent sier seg enig i at energidrikker er sunt, og her er det ingen forskjell i holdninger mellom aldersgruppene. Vi ser imidlertid at mens kun 3 prosent av jentene har en formening om at energidrikker er sunt, har en dobbelt så høy andel av guttene, altså 6 prosent, den samme oppfatningen.

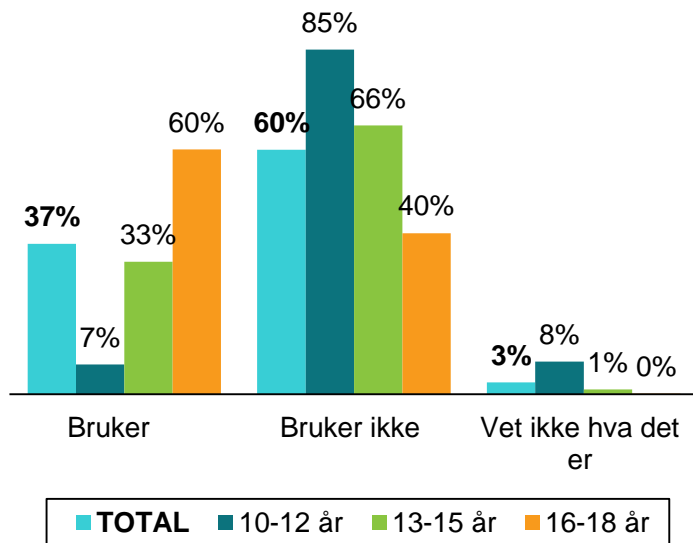

Resultater

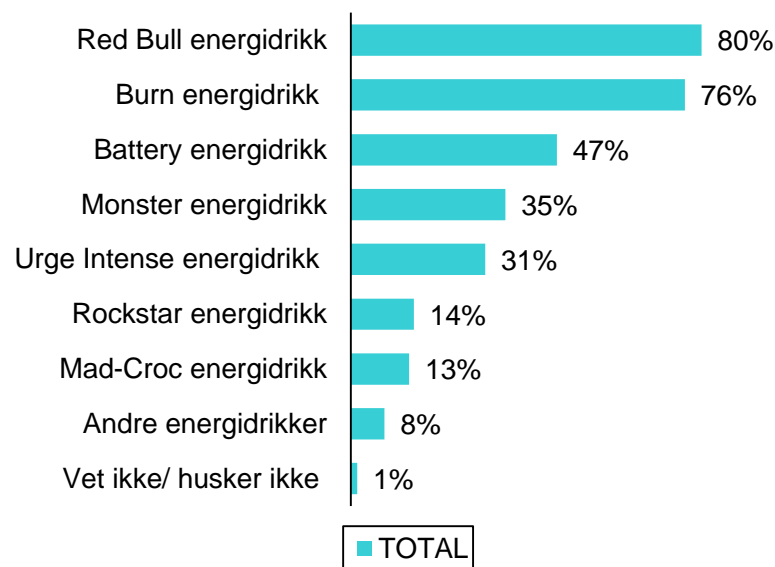
De aller fleste mellom 10 og 18 år kjenner til at energidrikker med koffein eksisterer. Kun 7 prosent i aldersgruppen 10–12 år, og en tredjedel av 13–15-åringene bruker slike drikker. 3 av 5 ungdommer i alderen 16–18 år oppgir at de har et forbruk av energidrikker. Red Bull og Burn er de mest populære energidrikkene.

Braker du noen av de følgende produktene?
Energidrikker med koffein

Hvilke energidrikker drikker du?

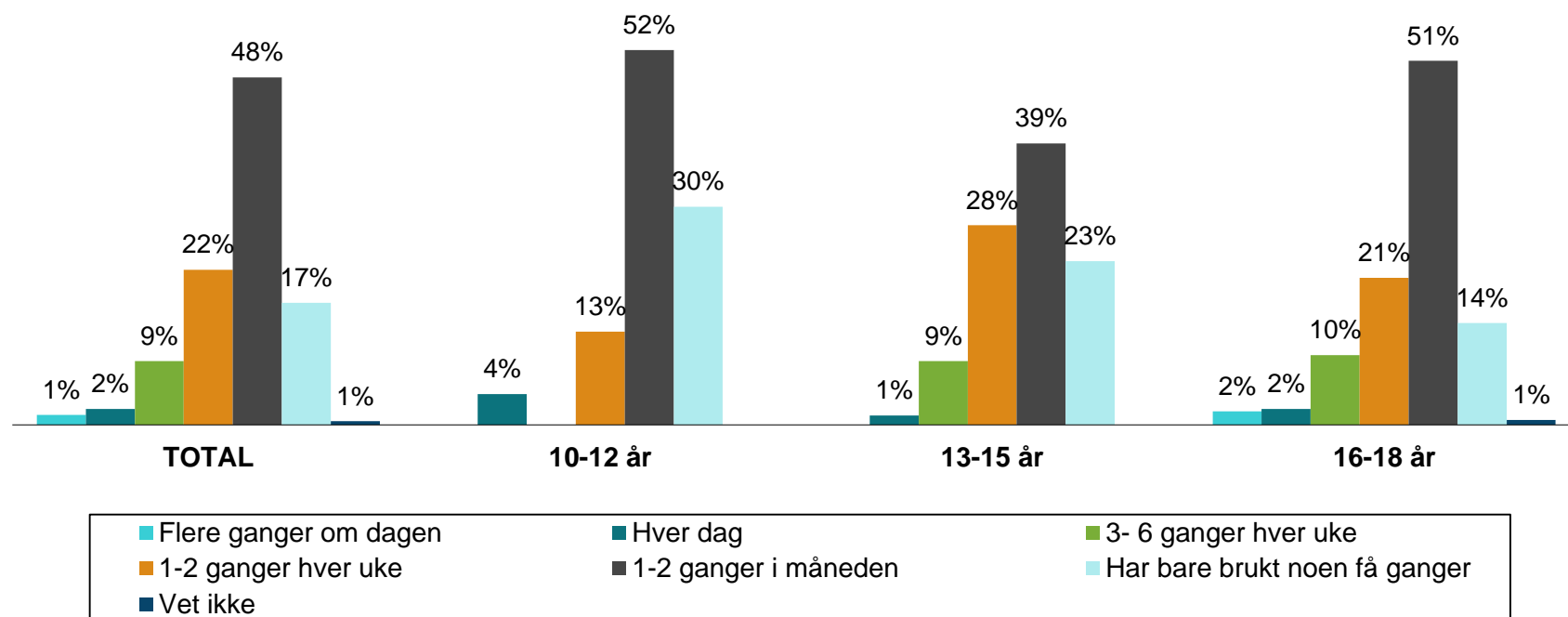

Totalt sett svarer nær 2 av 3 av brukerne at de drikker energidrikk 1–2 ganger i måneden eller sjeldnere.

Totalt 2 prosent, og 4 prosent av 10–12-åringene inntar slik drikke hver dag, mens 2 prosent av 16–18-åringene drikker energidrikk flere ganger om dagen.

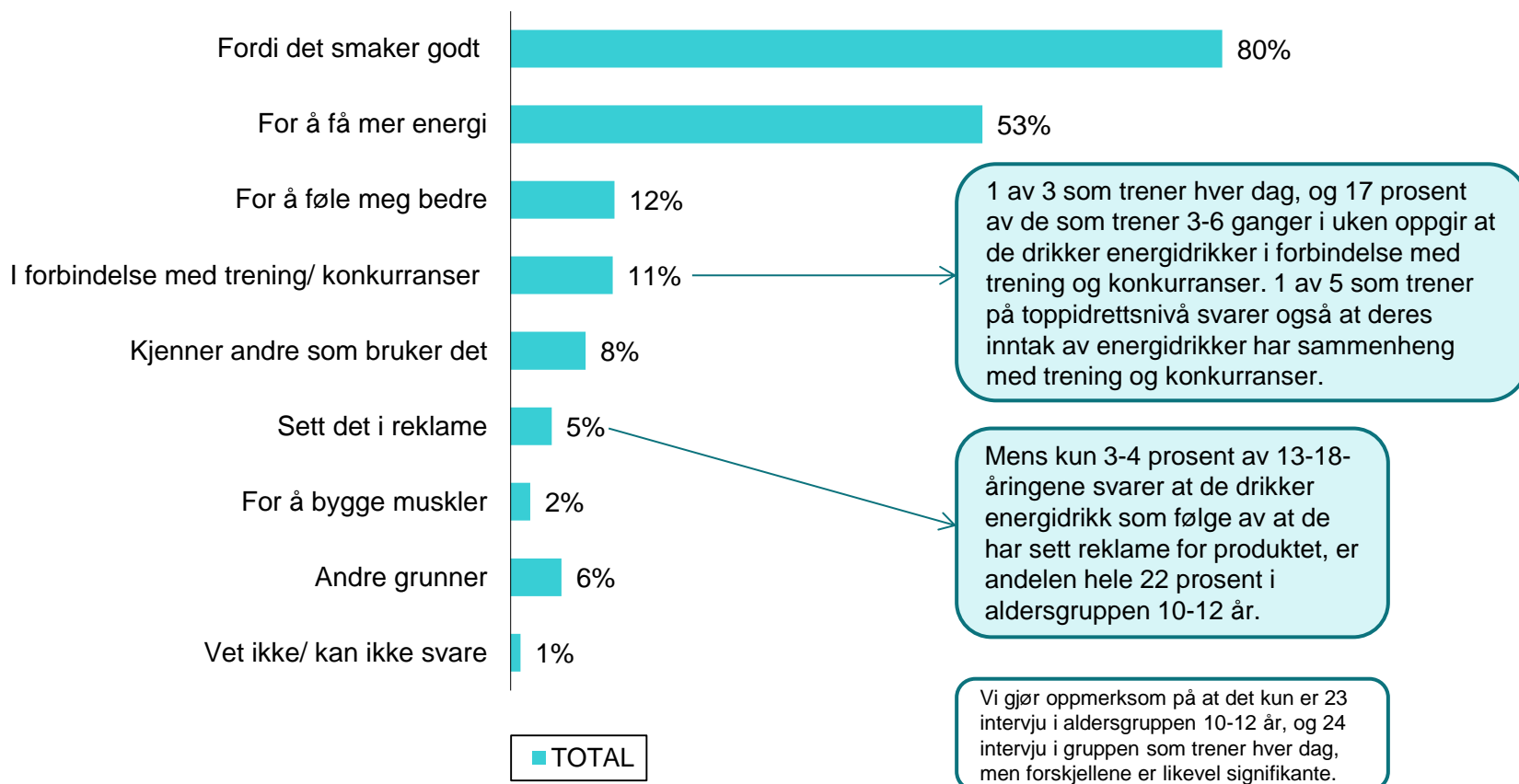
Hvor ofte drikker du energidrikker?

8 av 10 drikker energidrikk fordi det smaker godt, og over halvparten mener de får mer energi av slike drikker.

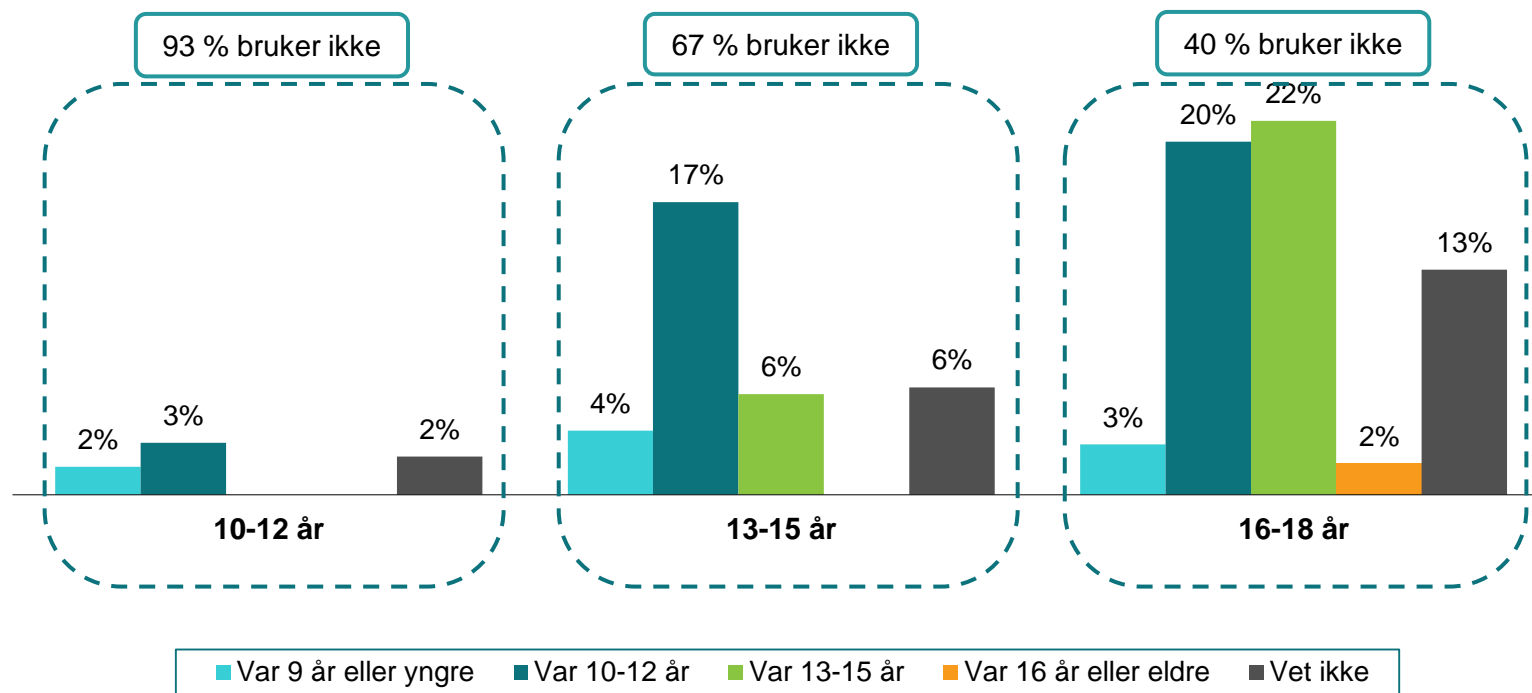
Hvorfor drikker du energidrikker?

Blant 16–18-åringene, som er den eneste aldersgruppen hvor vi har historikk for hele perioden mellom 10 og 18 år, ser vi at kun et mindretall var yngre enn 10 år da de drakk energidrikker første gang, mens majoriteten var mellom 10 og 15 år.

Hvor gammel var du første gangen du drakk energidrikker?

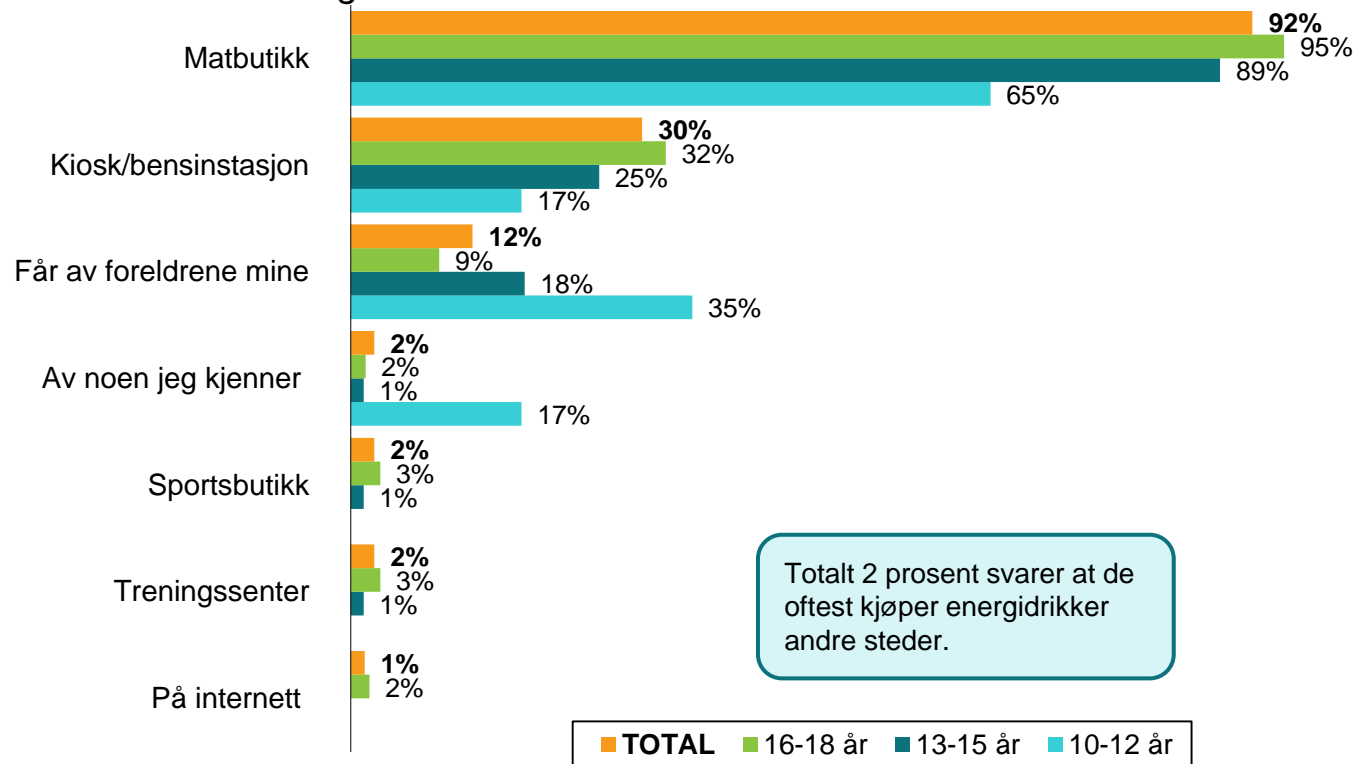

De aller fleste kjøper energidrikker på matbutikken, og mange kjøper det i kiosk eller på bensinstasjon.

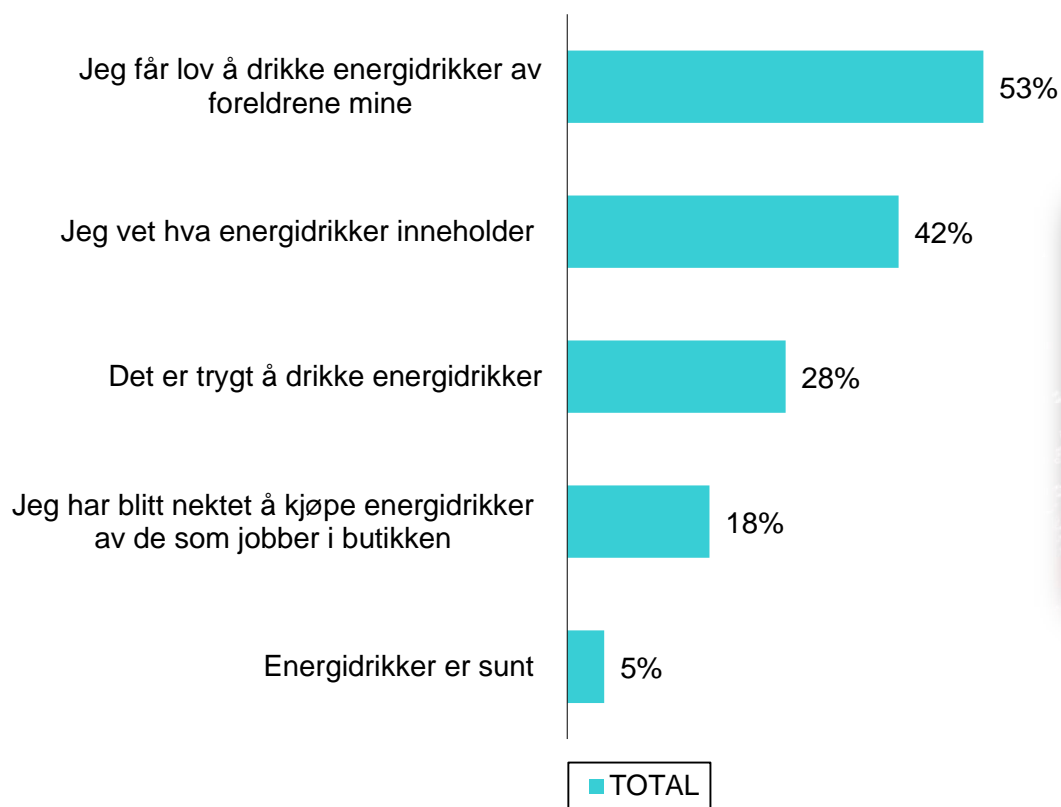
I aldersgruppen 10–12 år svarer flere enn en tredjedel at de får energidrikker av foreldrene sine, mens 17 prosent får det av noen de kjenner.

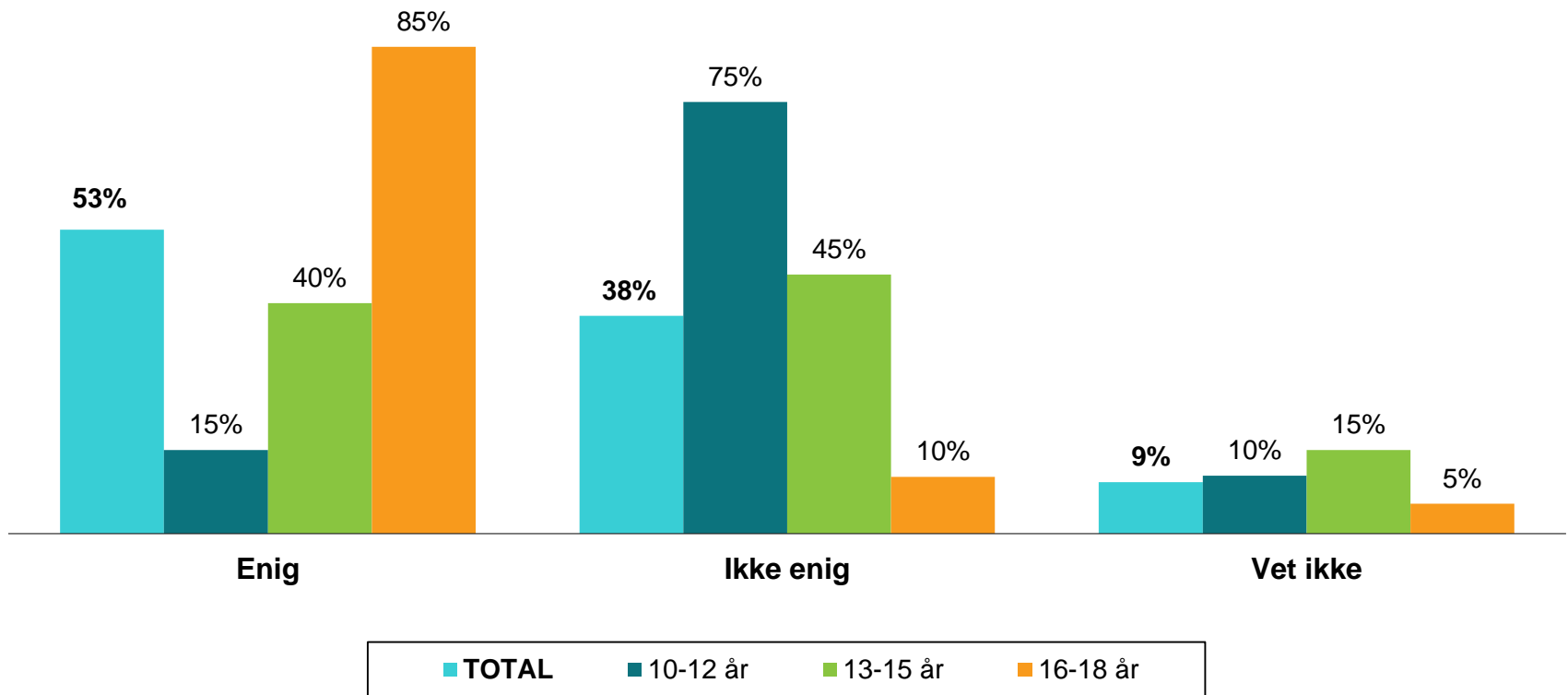
Hvor kjøper du som oftest energidrikker?

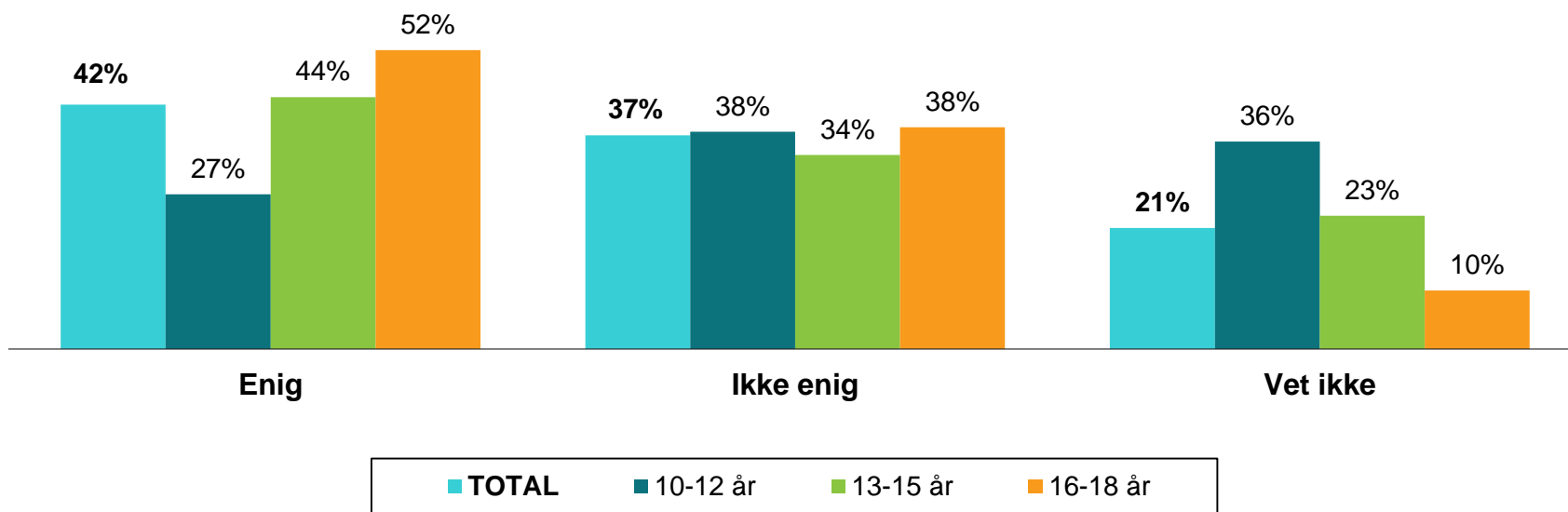
Andeler 10–18-åringer som er enig i ulike påstander knyttet til energidrikker.

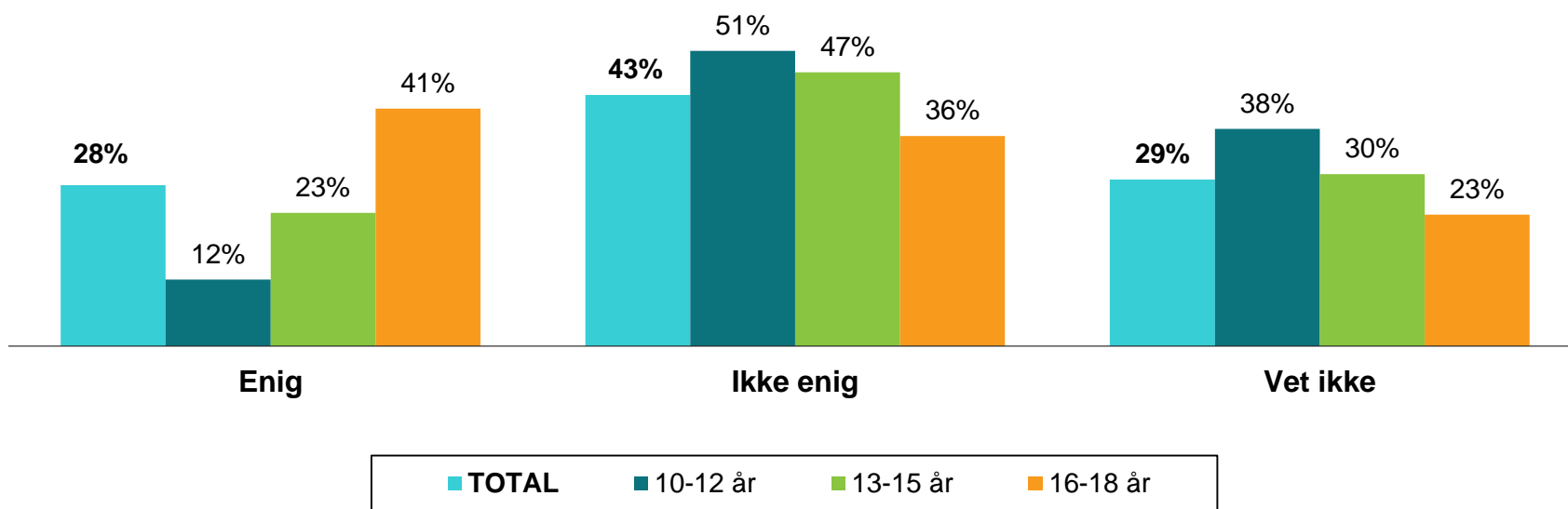
«Jeg får lov å drikke energidrikker av foreldrene mine.»

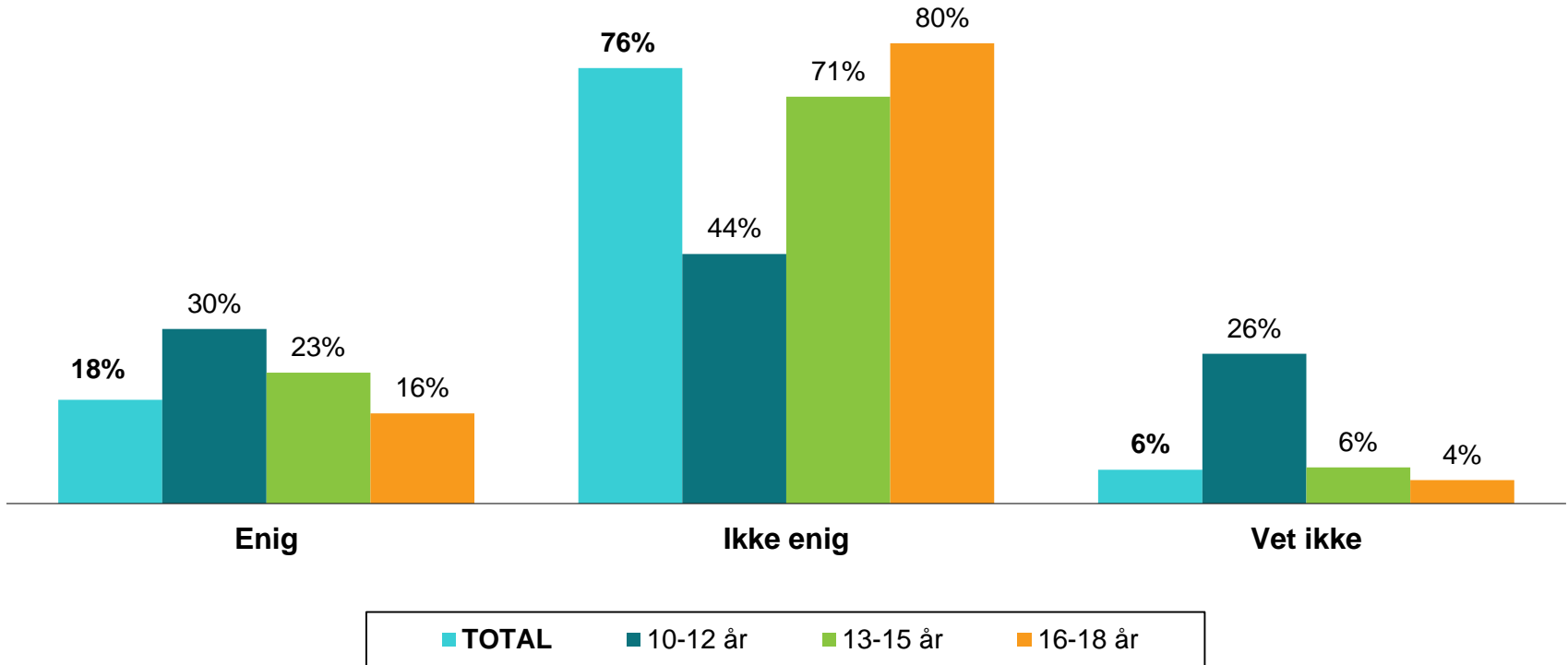
«Jeg vet hva energidrikker inneholder.»

«Det er trygt å drikke energidrikker.»

«Jeg har blitt nektet å kjøpe energidrikker av de som jobber i butikken.»

«Energidrikker er sunt.»

